

Vergaderjaar 1995–1996

24 668

Gekke-koeienziekte (BSE)

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 april 1996

Inleiding

Bij brief van 27 maart 1996 hebben de Staatssecretaris van VWS, E. G. Terpstra en ik u ingelicht over de maatregelen die in Europees verband zijn getroffen om de risico's van de BSE-besmetting van de Britse rundveestapel tegen te gaan. (24 668, nr. 1).

Thans kan ik u ter voorbereiding van het overleg met uw Kamer nader op de hoogte stellen van de uitkomsten van het beraad van de EG-Landbouwministers (Luxemburg 1, 2 en 3 april 1996)¹, en u tevens inlichten over enkele meer algemene aspecten van de BSE-problematiek. Ik moge in dit verband reeds verwijzen naar de beantwoording van de verschillende kamervragen die de afgelopen dagen zijn gesteld (Aanhangsels Handelingen nrs. 900 en 901, vergaderjaar 1995–1996).

Het Europese beraad (EG-Landbouwraad)

Nadat de Europese Commissie het besluit had genomen de uitvoer van rundvlees en produkten van de rundvleessector vanuit het VK te verbieden (Beschikking d.d. 27 maart 1996), heeft de Landbouwraad een langdurige zitting aan de BSE-problematiek gewijd. Dit gebeurde op 1, 2 en 3 april jl. in Luxemburg. Het doel was om met het oog op de bescherming van de volksgezondheid tot maatregelen te komen. Voorts is in de Raad gewerkt aan een goede vorm voor communautaire solidariteit met het VK en tegelijkertijd aan het vertrouwen van de consumenten in de veiligheid van rundvlees. De Raad heeft uitgaande van het exportverbod een aantal nadere maatregelen aangekondigd. Met instemming werd kennisgenomen van het Britse voornemen om in de komende 4 à 5 jaar alle rundvee dat ouder wordt dan 2,5 jaar aan de humane consumptie te onttrekken door dit vee «aan het eind van de loopbaan» te vernietigen.

¹ De ontwerp-conclusies van de Raad zijn ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

De Landbouwrap heeft een compensatieregeling voor het VK in het vooruitzicht gesteld tot een niveau van 70% van de betalingen aan de veehouders. Deze bedragen zijn door de Ministers genormeerd. Ter informatie gaan de besluiten van de Landbouwrap hierbij. Daarin valt ook te lezen dat het VK uiterlijk per 30 april met nadere voorstellen zal komen over het slachten van dieren waarvan mag worden aangenomen dat ze met besmet veevoer in aanraking zijn geweest. Dit betreft ook de dieren jonger dan 30 maanden.

Voorts heeft de Raad goedkeuring gehecht aan het verzoek om de ineenslopende rundvleesmarkt met tijdelijke interventie maatregelen te ondersteunen. Aangekondigd is dat er een systeem van oorsprong-aanduiding voor vlees zal worden ingevoerd. Veel nadruk werd gelegd op de juiste vereisten voor het destructieproces. De Commissie zal tenslotte een lijst opstellen van de prioritaire researchprojecten op het vlak van BSE die door de EU worden gefinancierd.

Uitvoerig is stilgestaan bij de aanvullende nationale maatregelen zoals die onder meer in Nederland zijn afgekondigd. Hierbij is de destructie van de mestkalveren die uit het VK waren ingevoerd voorafgaand aan het communautaire exportverbod in het geding. Ook valt te wijzen op het Duitse besluit om de invoer van runderen en rundvlees uit Zwitserland op te schorten. De meeste lidstaten stonden gunstig tegenover dergelijke maatregelen, getroffen in het belang van de volksgezondheid en van het herstel van vertrouwen. De Commissie heeft zich bereid getoond om hier ook met Europese middelen financiële ondersteuning voor te bieden. Een en ander moet nog verder worden uitgewerkt maar het bedrag dat beschikbaar kan komen voor de Nederlandse maatregelen ligt in de orde van 20 miljoen gulden.

De situatie in Nederland

De afkondiging van de Europese maatregelen van 27 maart jl. (exportverbod) is direct gevolgd door een besluit van Staatssecretaris Terpstra om de consumptie van reeds op de Nederlandse markt aanwezig rundvlees en -produkten uit het VK te ontraden, en door een besluit mijnerzijds om over te gaan tot het buiten elke consumptie houden van de uit het VK reeds ingevoerde mestkalveren. U werd hierover al op de hoogte gesteld (brief van 27 maart). Nu komt het aan op de meest zorgvuldige manier om dit laatste besluit ten uitvoer te leggen. Daarover kan ik u onder verwijzing naar de bepalingen van de Destructiewet het volgende meedelen:

- de kalveren worden na doding aangemerkt als destructiemateriaal (hoog risico);
- de destructiebedrijven zullen afvoer en verwerking verzorgen;
- de VAR Rijnmond zal bij de verwerking worden ingeschakeld;
- er is een Commissie van Toezicht ingesteld onder leiding van prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter van de Raad voor Dierenaangelegenheden), prof dr. ir. M. J. R. Tielen en dr. E. Lamboij).

Over het vlees en de vleesprodukten van runderen afkomstig uit het VK heeft overleg plaatsgevonden tussen VWS en het Produktschap Pluimvee, Vlees en Eieren (PVE). Dit heeft geresulteerd in een verduidelijking van de status van dergelijke produkten ingevoerd voor 21 maart. Dergelijke produkten kunnen onder het regime van de Warenwet (art. 18) vanwege de vastgestelde onduidelijkheid niet worden verhandeld.

Wat betreft de samengestelde produkten is het van belang op te merken dat deze onder het embargo vallen in de mate dat er onderdelen van Brits

rundvlees in verwerkt zijn. Met name het veel gebruikte gelatine kan in dit verband worden genoemd. Een gesprek van de ambtelijke leiding van VWS met de Nederlandse levensmiddelen-industrie en de levensmiddelenhandel – dit in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de gelatine-industrie – heeft geleid tot een afspraak van industrie en handel dat zorgvuldig zal worden nagegaan of in de door hen aangeboden producten componenten van Brits rundvlees zijn verwerkt. Mocht dit zo zijn dan zal worden bevorderd dat de produktsamenstelling zo snel mogelijk wordt aangepast.

De Europese branche-organisatie van cosmetica-fabrikanten heeft een oproep doen uitgaan dat ten algemene wordt afgezien van mogelijk met BSE besmette runderonderdelen bij de vervaardiging van schoonheidsmiddelen.

Algemene beoordeling

Vastgesteld moet worden dat de BSE-besmetting van de rundveestapel in het VK nog steeds aanhoudt. Bij runderen geboren na de zgn. feed-ban blijft tussen 1993 en heden een vrijwel gelijk aantal gevallen van BSE waarneembaar. Rapportages vrijgegeven door het Britse MAFF hebben laten zien dat ook runderen jonger dan 2,5 jaar besmet kunnen zijn met BSE (rapport van 15 november 1995 (Progress Report)). Ook runderen waarvan werd aangenomen dat ze «vrij» zouden moeten zijn, bleken soms toch drager van het BSE-agens te zijn.

Er blijft dus alle aanleiding om te verlangen dat de BSE-besmetting in het VK met grote kracht wordt aangepakt, en dat het exportverbod van kracht blijft totdat een juiste garantie kan worden gegeven dat het Britse rundvlees vrij is van risico van besmetting met BSE.

Mede namens de Staatssecretaris van VWS,
de Minister van LNV,
J. J. van Aartsen